

AN
DOARE-SKRIVA
NEVEZ

Gant ROPARZ HEMON

IMPRIMERIE CENTRALE DE RENNES

7, Rue des Francs-Bourgeois

RENNES

—
1942

Priz : ~~16~~ real

AN
DOARE-SKRIVA
NEVEZ

Gant ROPARZ HEMON

IMPRIMERIE CENTRALE DE RENNES

7, Rue des Francs-Bourgeois

RENNES

—
1942

An doare-skriva nevez

---

1. — Perak e oa ezomm eus eun doare-skriva nevez.

An doare-skriva implijet betek bremañ gant *Gwalarn* hag an darn vuia eus hor skrivagnerien a oa hini *Emgleo ar Skrivagnerien* sinet e 1908 ha peurreizet gant an Aotrounez Emil Ernault ha Fransez Vallée, Diazezet e oa dreist-holl war teir rannyez : rannyezou Leon, Treger ha Kerne.

Ar pedervet rannyez, hini Wened, a oa chomet er-maez eus an *Emgleo*. Gwenediz a zalc'he eta da skriva en eun doare disheñvel diouz ar re all. Levriou ha kazetennou a veze moulet hervez an doare-skriva-se, ha desket e veze e skoliou Bro-Wened, ar re anezo a oa digor d'ar brezoneg.

Keit ha ma vane Breiz morgousket, evel a-raok ar brezel-mañ, e oa ret tremen gant an daou zoare-skriva-se. Eur riskl bras e vije bet, ha ni dinerz evel ma oamp, klask gwellaat stad an traou. *Gwalarn* e-unan, daoust d'ar c'hoant en doa da beurunvani hor yez, a savas krenn e vouez a-enep ar skrivagnerien hag ar yezourien en em vodas en Oriant e 1936 da glask diluzia ar gudenn.

Kemmet e voe penn d'ar vaz gant an darvoudou c'hoar-

vezet abaoe 1940. Niver ar Vrezoned dihunet a yae war gresk en eun doare souezus, tra ma'z ae galloud hon enebourien war vihanaat. Ar skoliou, evit d'ezo beza c'hoaz e dalc'h estrenien pe Breiziz aet da estrenien, an darn vuia anezo, a rank lezel tamm-ha-tamm ar brezoneg da blanta e zaoudroad, er porz-c'hoari da genta, er saliou-kelenn da c'houde. Eus a yez trec'het emañ o tremen da yez trec'h.

Hag eno emañ an dalc'h : eur yez trec'h a rank beza eur yez unvan. Ret d'ezi argas diouz he c'hreiz pep gwrizienn a wander.

2. — Bodadeg an 8 a viz Gouere 1941.

Oc'h ober ar beurunvanidigez eta hon eus diskouezet e oamp eur bobl yac'h ha nerzus. Diskouezet hon eus hor fiziañs en amzer-da-zont hor yez.

Eun nebeut geriou da gonta an darvoud :

E miz Mezeven e kasis eur skrid da renerien ar c'hazennou brezonek ha d'eun nebeut yezourien, ennañ kinnigou graet da dostaat ar yez unvan eun tammig ouz rannyez Wened. Ar c'hinnigou-se a voe studiet ha burutellet ganto. D'an 8 a viz Gouere, e ti ar gazetenn *La Bretagne*, e Roazon, e voe dalc'het eur vodadeg. Degemeret e voe, warbouez nebeut, ar c'hinnigou graet ganin, nemet unan. En deiz-se, dre eur baperenn sinet gant an holl, e voe siellet peurunvanidigez ar brezoneg.

3. — Ar strollad-studi.

En devez-se e voe anvet, da glokaat al labour, eur strollad-studi, ennañ an aotrounez Abeozen, Bourdelles, F. Kervella-Kongar, Kerverziou, L. ar Floc'h, Roparz Hemon, L. Herrieu, Marouille, Mary, Y.-V. Perrot.

Ar strollad-studi-se en em vodas teir gwech e Roazon. Lizerou a voe eskemmet ivez etre an izili. Resisaat a reas divizou an 8 a viz Gouere, ha sevel eun nebeut adreolennou.

4. — Ar reolennoù bras.

1. Degemeret e vo gant an holl an doare-arouezia implijet gant « Emgleo ar Skrivagnerien ». Da lavarout eo, implijet e vo : *c'h*, *(i)lh*, *y*, *w*, ha n'eo ket *h*, *(i)ll*, *i*, *u* (pe *ù*) evel ma veze graet e gwenedeg.

2. Al lizerenn *o* (pe *ou*), o klota ouz *ù* gwenedek, a vo skrivet *v*. Da skouer : *marv* e-lec'h *maro* (gwenedeg : *marù*) ; *piv* e-lec'h *piou* (gwenedeg *più*).

3. Ar gerioù oc'h echui gant *ff* e brezoneg-krenn a vo lakaet *ñ* d'o echui (nemet ar re oc'h echui gant *ñv*). Da skouer : *brasañ* e-lec'h *brasa* (brezoneg-krenn : *brassaff* ; gwenedeg : *brasan*) ; *krediñ* e-lec'h *kredi* (brezoneg-krenn : *crediff* ; gwenedeg : *kredein*).

4. Al lizerenn *z*, o klota ouz *h* gwenedek, a vo skrivet *zh*. Da skouer : *kozh* e-lec'h *koz* (gwenedeg : *koh*).

5. Dibenn al liester *ou* (pe *iou*), o klota ouz ar gwenedeg *eu* (pe *ieu*), a vo skrivet *où* (pe *ioù*). Da skouer : *tadoù* e-lec'h *tadou* (gwenedeg : *tadeu*).

5. — An adreolennoù.

An adreolennoù degemeret gant ar strollad-studi n'eus anezo nemet aliou d'ar skrivagnerien. Erbedet-start eo senti outo. Endalc'hus avat evit an holl nunt ket.

Setu amañ ar roll anezo :

1° Lakaat *o* kentoc'h eget *ou* e gerioù 'zo, ma vez distaget enno *o* peurliesha e reter Breiz-Izel (Bro-Wened ha Bro-Dreger). Da skouer : *dorn* e-lec'h *dourn*, *don* e-lec'h *doun*, *on* e-lec'h *oun*. Arabat koulskoude mont re bell en hent-se.

2° Lakaat *on* kentoc'h eget *en* e dibennoù 'zo. Da skouer, *aluzon* e-lec'h *aluzen*, *koavon* e-lec'h *koaven*. Dreist-holl, heulia giz ar gwenedeg e-keñver al liesterioù en *ion*. Da skouer, *kemenerion* e-lec'h *kemenerien*, *amezeion* e-lec'h *amezeien*. Kosoc'h eo an dibennoù en *on*.

3° E derou ar geriou, skriva *c'hwe* ha *c'hwi* kentoc'h eget *c'houe* ha *c'houi* (gwenedeg *hue* ha *hui*). Da skouer, *c'hwi* e-lec'h *c'houi* (ragano), *c'hwec'h* e-lec'h *c'houec'h* (ha da heul *triwec'h* e-lec'h *triouec'h*). Gwelloc'h e kloto evel-se ar geriou o teraoui gant *c'hw* ouz ar geriou o teraoui gant *gw*.

Da deurel evez : ne dalv ket ar reolenn-mañ pa zeu ar *c'houe* pe ar *c'hwi* diwar gemmadur *koue* pe *koui*. Skrivet e vo ar *c'houevr* (diouz *kouevr*) evel gwechall.

4° Skriva *un, ul, ur*, evel e gwenedeg, kentoc'h eget *eun, eul, eur*. Furm wenedek ar ger-mell amstriz a zo kosoc'h.

5° Skriva *din, dit*, h. a. N'eus abeg mat ebet da implij amañ eur virgulenn-grec'h.

6° Skriva *eñ*, ragano (gwenedeg *ean*) kentoc'h eget *heñ*. An *h* amañ a zo a re, ha klota a ray *eñ* gwelloc'h ouz ar furm renet *e*.

7° Lakaat *zh* pe *sh* e-lec'h *s* pa glot ouz *h* gwenedek : *sh* etre diou vogalenn, *zh* e-kichen eur gensonenn. Da skouer, *koshoc'h* e-lec'h *kosoc'h*, *ouzhpenn* e-lec'h *ouspenn*.

8° Lakaat ar reolenn vras 3 (reolenn a-zivout ar *ff* krennvrezonek) da dalvezout hepken en anoïou-verb hag e derez-uhela an anoïou-gwan. Da skouer, skriva *dihunañ, dihuniñ, brasañ* e-lec'h *dihuna, dihuni, brasa*. Hogen kenderc'hel da skriva *here, gwengolo, dihunan, dihunin, gouzon, ganin*, h. a.

Setu amañ an abeg : skriva *hereñ, gwengoloñ, dihunañ, dihuniñ, gouzoñ, ganiñ*, h. a. ne vefe tamm ebet aesoc'h evit tud Wened. Zoken ne vefe ket ret-holl skriva *añ* da zibenn an ano-verb, o veza m'eo dianav an dibenn-se gant Gwenediz. Ma skriver *dihuniñ*, avat, kamm e vefe skriva *dihuna*.

9° Alies a-walc'h e kaver geriou dianav e Bro-Wened, pe er c'hontrol, geriou gwenedek dianav er rannyezou all. Da c'houzout pe stumm a vo reiz da lakaat d'ar geriou-se er yez peurunvan, e vo ret o studia piz hini-hag-hini.

Eun ali dre vras a c'heller da rei koulskoude : ober an

nebeuta a gemm ar gwella. Pa n'anavezer ket diarvar orin ar ger, lezel gantañ ar stumm en deus bet betek-hen, pe e brezoneg an *Emgleo*, pe e gwenedeg, gant ma vo reiz hervez lizerenneg ar yez peurunvan.

10° Er gerioù kevrennek ne vo graet ar c'hemmadur S/Z nemet an nebeuta ma c'heller. Da skouer, skrivet e vo *disoñjal*, e-giz Gwened, kentoc'h eget *dizoñjal*.

6. — Kemmou er yezadur.

GER-MELL. — Lavaret em eus a-us ez eo erbedet implij *un, ul, ur* evit ar ger-mell amstriz.

ANO. — Lavaret em eus ivez ez eo erbedet implij dibenn al liester *ion* e-lec'h *ien*.

RAGANO-GOUR. — Kounaat ez eo erbedet skriva *eñ* ha *c'hwi* kentoc'h eget *heñ* ha *c'houi*.

Ar furm *ma* e-lec'h *va* a c'hell beza degemeret. D'am meno-me n'eus tamm gounid ouz hen ober.

ANO-GWAN. — Dibenn an derez-uhela a vo *añ* e-lec'h *a*. Da skouer, *brasañ* e-lec'h *brasa*. An anoiou-gwan oc'h echui gant *zh*, evel *pizh*, a yelo ar *zh* enno da *sh* en derezioù uheloc'h hag uhela : *pishoc'h*, *pishañ*.

NIVEROU. — Setu amañ ar c'hemmou : *div* e-lec'h *diou*, *c'hwec'h* e-lec'h *c'houec'h* (erbedet hepken) *seizh* e-lec'h *seiz*, *eizh* e-lec'h *eiz*, *nav* e-lec'h *nao*, *c'hwezek* ha *triwec'h* e-lec'h *c'houezek* ha *triuvec'h* (erbedet hepken), h. a.

VERB. — An darn vrasa eus an anoiou-verb oc'h echui gant *a* a echuo gant *añ*. Da skouer, *hadañ* e-lec'h *hada*. N'eus nemet ar verbou en *aoua*, evel *avalaoua*, hag a viro *a* da zibenn o ano.

Teurel evez e chom digemm verbou evel *goulennata*, *pesketa*, *tañva*, hag a echu gant *aet* o ano-gwan. An *a* er verbou-se a zo darn eus korf ar ger, ha n'eo ket e gwirionez eun dibenn.

An holl anoiou-verb oc'h echui gant *i* a echuo gant *iñ*. Da skouer, *debriñ* e-lec'h *debri*, *reiñ* e-lec'h *rei*.

Nemet *c'hoari*, a zo an *i* ennañ darn eus **korf** ar verb.

An anoïou-verb oc'h echui gant *ez* a echuo gant *ezh*.
Da skouer, *laerezh* e-lec'h *laerez*.

Erbedet eo skriva *en ur* kentoc'h eget *en eur*.

E displegadur ar verbou n'eus netra da gemma, nemet traouïgou en hini ar verb *beza*.

Furmou gwenedek avat a c'hello beza implijet en amze-riou 'zo, hag i tostoc'h ouz furmou ar brezoneg-krenn.

1° Er verbou reiz (skouer : *hada*), e c'hellor displega an tremened-striz evel-hen : *hadis, hadzout, hadas, hadzomp, hadzoc'h, hadzont* ; an doare-divizout-bremañ : *hadhen, hadhes, h. a.* ; an doare-divizout-tremenet : *hadzen, hadzes, h. a.*

2° Er verb *beza*, lakaat ouspenn : doare-divizout-bremañ : *ben, bes, be, bemp, bec'h, bent, bed* ha *behen, behes, h. a.*

Da verka ivez : *bout* (ano-verb) e-kichen *bezañ* ; *on* kentoc'h eget *oun* ; *emaon* kentoc'h eget *emaoun*.

3° Er verb *endevout*, lakaat ouspenn : divizoud-bremañ : *am be, az pe, en (he) deve, hor be, ho pe, o deve* ha *am behe, az pehe, en (he) devehe, hor behe, ho pehe, o devehe*.

4° Er verb *mont*, lakaat ouspenn : en divizoud-bremañ : *ahen, ahes, h. a.*

5° Er verb *ober*, lakaat ouspenn : en divizoud-bremañ : *grahen, grahes, h. a.*

ARAOGENN. — Eun nebeut kemmou a zo erbedet en araogennou kevredet gant ar raganoïou :

1° Er c'henta gour unan, implij an dibenn *on* kentoc'h eget *oun*. Da skouer, *ac'hanon, evidon, h. a.* kentoc'h eget *ac'hanoun, evidoun, h. a.*

2° Lemel ar virgulenn-grec'h e furmou an araogenn *da* kevredet ouz ar ragano : *din, dit, h. a.*, kentoc'h eget *d'in, d'it, h. a.* N'eus gwir abeg ebet da lakaat eur virgulenn-grec'h, hag emañ ar reiz gant Gwenediz war ar poent-mañ.

3° Skriva *dezhañ, dezhi, dezho* e-lec'h *d'ezañ, d'ezi, d'ezo* ; skriva ivez *anezhañ, anezhi, anezho* e-lec'h *anezañ, anezi, anezo*.

4° En trede gour lies, degemer ar furmou en *e* e-kichen ar furmou en *o*. Da skouer, *evite, gante*, h. a., e-kichen *evito, ganto*, h. a. Ar furmou en *e* a zo tostoc'h ouz furmou ar brezoneg-krenn.

7. — Kemmou er geriadur.

Ar c'hemmou er geriou kemeret hini-hag-hini eo ar re a gavor an diaesa. Gwella tra a c'hellan da ober eo rei amañ roll ar geriou da reiza em « *Geriadurig-Dourn Brezonek-Gallek* ».

Ezomm ebet, anat eo, da verka ar reizadennoù evel *abadennoù* e-lec'h *abadennou, abafiñ* e-lec'h *abafi*, h. a. Trawalc'h a vo gant ar geriou a c'hellfed fazia diwar *o* fenn.

Ezomm ebet kennebeut (peurliesañ) da voula ar furm goz e-tal ar furm nevez.

An dra-mañ ouspenn a dleer kounaat : an dibennou *edigez, egez, elez, erez, idigez, iez, oniez, urez* ha *vez*, implijet da furma anoiou diheverz, a ya da *edigezh, egezh, elezh, erezh, idigezh, iezh, oniezh, urezh* ha *vezh*.

a-barzh
a-berzh
a-bezh
a-darzh
adkouezh, h. a.
a-dizh
adyezh
adreizhañ, h. a.
adtroc'h
aerdreizher
a-unvouezh
a-c'hwen

aluzon
amanenn (amann)
amanennañ
amdroc'hañ, h. a.
amsellus
amsent, h. a.
Andrev
annev
anv
anzav
aourvlev
a-ratozh

argarzh, h. a.	blev
Arzh (Arc'h)	bliv (bliou)
Arzhanou (Arc'hanaou)	boked-laezh
arc'hoazh	boulskav
armerzh, h. a.	bourev
arnev	bourzh
arnevus (arneüs)	bragerezh
arsav, h. a.	brav
askorn, h. a.	bravig
a-sonn	Breizh, h. a.
atav	breur-laezh
a-unvouezh	brezhel, brizhilli (pesk)
aval-derv	brezhon
a-viskoazh	brezhonek, h. a.
a-wechoù	brizh
azblev	brizhellañ
a-ziabarzh	brizhenn
azv	Bro-Gernev
	brodañ (kinkla gant tre- sadennoù neud)
babourzh	brozh
bag-treizh	buorzh
banv	burev
barv	burzhud
barr-arnev	buzhug
barr-glav	
barzh	kaezh
bazh, bizhier	kav
bazhvalan	kard-lev
bennozh	karv
bev	kas-nerzh
berv	kazh, kizhier
berrvrozh	keizh
berzh (o talvezout ke- ment ha « berz mat »)	kelc'hlizher, kelc'hlizniri
bezhin	kendegouezh
bezv	kenemglev
bidev	kenyezh
Bizhui (Bic'hui)	kenliorz
biskoazh	kenliv (kenliou)
blasc'hoarzh	kennerzh

kenreizhañ	diazv
kentañ	didarzhañ
kentanv	diemglev
kentizh	diemsav
kenwerzh	dievezh
kev	diezhec'h
Kernev	difaezhus
kerreizh	difrouezh
kerzh (bale), h. a.	digouezh
kerzhin	diguzh
kizhier	dic'hoarzh
klav	dimeurzh
koavon	dinerzh
koazhañ	div (diou)
koaraiz (koraiz)	div-har (diouhar)
korc'hwezh (korc'houez)	div-yezhek (diouyezek)
korn-liv (korn-liou)	div-reizh (dioureiz)
koshaat	diouzhtu (dioustu)
kouezhañ	diouzh
kondi	direizh
kondon	diskuizh
kozh	disglav
krampouezh	disyev
krennvouezhiek	dispisfrouezhus
krign-bev	distrizhañ
kuzh	divalav (divalo)
	divazhyevañ
damguzhat	divlev
damvezv	divreizhat
dantelezh	diwezh
darev	diwezhañ
dazplezhañ	diwezhat
dedarzhañ	disakrañ
degouezh, h. a.	disac'hañ (an daou verb)
derv	disailhadeg
dervezh	disamm
desev	diz anv
devezh	disaouzan
diabarzh	disasun
diarsav (diarzao)	disavadelliñ

diseblant	emsellerezh
dizegouezhus	emzornata, h. a.
disec'hañ	enbarzherezh
diselaou	enbarzhiñ
dizeoliezh	endervezh
diseven, h. a.	enebwerzh
disezizañ	Enez-Vreizh, h. a.
diziwezh	ergerzh, h. a.
disoñj, h. a.	erv
disoublañ	estrenyezhek
disoudardañ	etev
disouezhet	ul (eul)
disoursi	un (eun), h. a.
dluzh	unyezhek
dor-borzh	unliv (eunliou)
don (doun), h. a.	unvouezh
dour-glizh	ur (eur, ger-mell)
dorn (dourn), h. a.	euzh, h. a.
dornañ	eveshaat, h. a.
dreistezhomm	evezh, h. a.
drev (ano-gwan), h. a.	evn-porz
drev (ano-kadarn)	ezhec'h
drouklazh	ezev
droukverzh	ezhomm
drouziwezh	faezh, h. a.
e-barzh	fav
e-kerzh	fenozh
eilanv	ferv (fero)
eilyezh	feur-emglev
eizh, h. a.	forzh
e-leizh	formaj
emdarzhata	frav
emglev	freuzh, h. a.
emlazh	frouesha
emreizherezh	frouezh, h. a.
emwazhiennañ	gar, div-har
emsav (ano-gwan)	garv
emsav (ano-kadarn),	garzh (kae), h. a.
h. a.	girzhier

glav	hiraezh, h. a.
glaou-bev	hirergerzhout
gleizh	hirevezhiañ
glizh, h. a.	hiziv
golvazh, golvizhier	hollwashaour
Gorre-Breizh	horzh, herzh
gouyezh	houarnlazhañ
goudarzhañ	hoc'h (houc'h)
gourc'harv	hounnezh
gouryev	c'hoari-nerzh
gourlanv	c'hoarzh, h. a.
gourliorz	c'hoazh
goursav (goursao)	c'hwek, h. a.
gronnañ (grounna), h. a.	c'hwedañ, c'hwedif
gwallverzh	c'hwec'h, h. a.
gwashañ	c'hwen, h. a.
gwashaat	c'hweniañ
gwashoc'h	c'hwenat
gwazh (ano-gwan)	c'hwerv, h. a.
gwazh (gouer), h. a.	c'hwesha
gwazhennad	c'hwevrer
gwazhienn, gwazhied	c'hwezh (avel), h. a.
gwenc'hoarzhin	c'hwezek
gwerzh, gwerzhañ,	c'hwezigell
h. a.	c'hwibanat, h. a.
gwerzhid	c'hwiblaer
gwinizh, h. a.	c'hwibon
Gwiskriv	c'hwibu
hanterguzhat	c'hwil, h. a.
harzh (eur c'hi), h. a.	c'hwil-derv
heklev	c'hwirinad
heglev (ano-gwan, ano-	c'hwist
kadarn)	c'hwistoc'h
herzh	c'hwitañ
eñ (heñ)	c'hwitell, h. a.
hennezh	iliav (ilio)
henozh	isvouezhiek
hent-kev	ivin-rev
henvarzhoneg	Iwerzhon, h. a.

yev, h. a.	melc'hwed
yezh, h. a.	merzher, h. a.
yuzev	meurzh
laerezh (verb)	meuz-frouezh
laezh (dourenn), h. a.	mezh, mezhek, h. a.
lanv	mezher
lazh (gwalenn)	mezheven
kazh (muntr), h. a.	mezv
leizh (leun)	mitizhien
leizh (delt), h. a.	Mor-Breizh
lev, h. a.	mordreizher
lesanv, h. a.	morgazh, morgizhier
lestr-tarzher	morvezhin
levr-dorn	morzhed
lidkerzh	morzhol
lidlazhañ, h. a.	mouezh
liesliv (liesliou)	mougev
liesozhac'h	mon, moneiz, h. a.
liesvouezhiek	mousc'hoarzh, h. a.
liorz, h. a.	mouzhañ
liv (liou), h. a.	nav, h. a.
livrizh	neizh, h. a.
lizher, h. a.	neizheur
loen-euzh	nev
lostoù-kizhier	nepreizh
lounezh	nerzh, h. a.
mallozh	noazh, h. a.
malv	olev
mamm-gozh	annoar (ounner)
mammyezh	ouzhpenn
mammwazhienn	ouzh
Manav	ozhac'h, ezhec'h
marblev	palevarzh, h. a.
marc'hadourezh (ano diheverz)	pav
marc'hegezh (verb)	paour-kaezh, paour- keizh
marv	paour-razh
marzh, h. a.	pebezh
matezh, mitizhien	

pellizher
 pennad-blev
 pennbazzh, pennbizhier
 penndiegezh
 penn-diwezhañ
 pennlizherenn
 penn-mouzh
 pennreizher
 penn-tiegezh
 pervezh
 perzh, h. a.
 perzhier
 peurreizh
 peurzorn
 peuzvarv
 pezh (ano), h. a.
 piv (piou)
 pizh (ano-gwan), h. a.
 plezh, h. a.
 poazh, h. a.
 porzh, perzhier, h. a.
 potev
 pouez-mouezh, h. a.

 rakkerzher
 raganv, h. a.
 rannyezh, h. a.
 ratozh
 razh (loen)
 reishaer
 reizh, h. a.
 rev
 reverzhi
 riv (riou)
 Roazhon

 saezh, h. a.
 sach-blev
 sac'h-dorn
 salv
 sav

Sarzhav (Sarc'hao)
 sav-disav
 sav-mouezh
 skav
 skarzh, h. a.
 skiliav (skilio)
 skiltr-mouezh
 skorn, h. a.
 skuizh, h. a.
 skuizh-marv
 seizh (niver), h. a.
 sev
 siouazh
 sizhun, h. a.
 souezh, h. a.
 soc'h, h. a.
 sonn, h. a.
 spazh, h. a.
 stal-werzh
 stribourzh
 strishaat
 strizh, h. a.
 strouezh, h. a.
 stuc'henn-saezh
 Surzhur (Surc'hur)

 tad-kozh
 tanav (tano)
 taol-degouezh
 taol-mouezh
 taol-nerzh
 targazh, targizhier
 tarv
 tarz, h. a.
 tarzhell, h. a.
 tev
 teod-karv
 teod-kazh
 terzhienn, h. a.
 tezh (eur vuoc'h)

tiegezh, h. a.

tizh

tizhout

tomm-poazh

torzh

torzhell

tra-bev

tra-kozh

tra-kuzh

traezh, h. a.

trebarzhiñ

tredemarzh

treizh, h. a.

treuzvreizhat

troadenn-anvioù

troazh, h. a.

trodroc'hañ

troc'h

turzhunell

uhelvouezhiek

urzh, h. a.

vilbezh

war-sav

well-wazh

STAGADENN

a-berzh-stad

amstrizh

Arzhon (Arc'hon)

barzhegezh

bevded

brizhkeltiegour

kenreizhadur

korfvreizhellerezh

damsouezhet

div-reizh (dioureiz)

direizhder

diskuizhus

distrouezhañ

divrezhonek

disamm

disec'h

drouklazhadenn

enebemsav

enepreizh

eurier-traezh

marc'h-nerzh

mouezhier

AN HENT-ETRE

C'houec'h miz 'zo tremenet abaoe ma voe sinet emgleo Roazon.

E-pad an amzer-se ez eus bet graet arnodennou.

Da heul an arnodennou-se ez eo deut anat e oa fur mont tamm-ha-tamm gant ar c'hemmadennou en doare-skriva.

Setu amañ eta ar pezh a zo bet divizet gant *Ensavadur Breiz* :

1° Ne vo implijet e-doug ar bloavez 1942 an doare-

skriva nevez nemet en eun nebeut skridou hepken. anezo dreist-holl :

- a) ar skridou a gefridi ;
- b) ar skridou evit ar vugale ;
- k) ar skridou da zeski brezoneg.

2° Er skridou-se zoken ne vo graet nemet darn eus ar c'hemmadennou :

- a) al lakaat *zh* e-lec'h *z* ;
- b) an ober gant *añ* hag *iñ* da zibennou anoiou-verb ; ha gant *añ* da zibenn doare-keferata uhela an anoiou-gwan ;
- k) al lakaat *où* e-lec'h *ou* (ha *ioù* e-lec'h *iou*) da zibenn al liester ;
- d) al lakaat *v* e-lec'h *o* e dibenn geriou 'zo.

Ar c'hemm diweza-mañ a ranko beza graet gant an evez brasa. Ne vo graet nemet a-wechou goude *r*, e geriou evel *garv* (e-lec'h *garo*), *barv* (e-lec'h *baro*), *c'houerv* (e-lec'h *c'houero*).

Evel-se e vo bihanaet ar riskl da goueza en dizurz ha da goll frouez eun adreizadur deut da veza ret ha c'hoantaet gant an darn vuia eus ar vrezonegerien.

Arabat ankounac'haat ivez n'eo ket echu c'hoaz unan eus al labouriou penna a zo dirazomp : spisaat ar stumm a dle gwiska er yez unvan geriou mat a Vro-Wened dianav er rannyezou all. Al labour-se, boulc'het em levrig, bremañ diviet, « Teñzor ar Gwenedeg », a rank beza sevenet er mizveziou hag er bloaveziou da zont.

Roazon, 6ª viz Genver 1942.

Roparz HEMON.

IMPRIMERIE CENTRALE DE RENNES
7, Rue des Francs-Bourgeois
R E N N E S

SOUS PRESSE

AR PESK AOUR

Gant PAOL FEVAL

Lakaet e brezoneg gant ROPARZ HEMON

Skeudennou gant R. MICHEAU-VERNEZ

Priz : 8 lur.

Sindbad ar martolod

Lakaet e brezoneg gant ROPARZ HEMON

Skeudennou gant R. MICHEAU-VERNEZ

Priz : 8 lur.

CHOARI AR VAZ

Gant FRANSEZ VALLEE

Priz : 20 real.

Supplément au Grand Dictionnaire Français-Breton

Par FRANÇOIS VALLEE

Secrétaire de l'Académie Bretonne

Prix : 70 frs.

EN VENTE

à l'Imprimerie Centrale de Rennes

COURS ÉLÉMENTAIRE DE BRETON

par ROPARZ HEMON

Prix : 15 frs

**GRAND DICTIONNAIRE
FRANÇAIS-BRETON**

par François VALLÉE

Prix : 100 frs

MARC'HEGER AR GERGOAD

gant Yeun AR GO

Skeudennet gant Eujen AR GELLEG

Priz : 8 lur